higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

BEDRYFSBESTUUR
NKR VLAK 4

2 Maart 2020

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 6 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1	1.1.1	F	
	1.1.2	E	
	1.1.3	H	
	1.1.4	A	
	1.1.5	D	
	1.1.6	J	
	1.1.7	M	
	1.1.8	I	
	1.1.9	B	
	1.1.10	G	
			(10 × 1) (10)

1.2	1.2.1	Waar	
	1.2.2	Waar	
	1.2.3	Onwaar	
	1.2.4	Onwaar	
	1.2.5	Waar	
			(5 × 1) (5)

1.3	1.3.1	Risiko wat met die gevolge van besoedeling verband hou	
	1.3.2	Voorkoming van enige bekendmaking van inligting aan enige ongemagtigde persoon	
	1.3.3	Emigrasie van geskoolde en opgeleide mense na ander lande	
	1.3.4	Deurlopende assessering/kontrolering van die doeltreffendheid van 'n strategie/plan	
	1.3.5	Nodig vir die suksesvolle funksionering van 'n besigheid – menslike, fisiese en finansiële hulpbronne	
			(5 × 1) (5)
			[20]

TOTAAL AFDELING A: 20

AFDELING B

VRAAG 2

2.1

Waar is ons nou?	Waar wil ons wees?	Hoe sal ons daar kom?	Hoe sal ons ons vordering meet?
Van stapel laat loop Elegansie Lewenstyl Handelsmerke	Skep vervaarigingsreg van grimeringsboetiek	Open vervaarigingsreg in Gauteng en Mosambiek	Open die vervaarigingsreg in daardie streke

(4 × 2) (8)

2.2 2.2.1

- Monitor uitgawes van die MH-stelsel.
- Berei rekeninge vir MH voor.
- Stel 'n begroting vir MH voor.
- Betaal die werknemers se salarisse.
- Kry die finansiering.
- Betaal opleidingskoste vir werknemers. (Enige 5 × 2) (10)

2.2.2 Kontrole is 'n proses van meting, evaluering en aanpassing van 'n stelsel se prestasie. (2)

2.2.3

- Data-insameling: insameling van inligting uit verslae om die status van 'n stelsel na te gaan
- Vergelyking: om die bedryfsinligting by die voorafbepaalde inligting te pas om te kyk waar die probleem is
- Ontleding: opsporing van die rede vir die probleem
- Besluitneming: keuse van die gepaste regstellend optrede uit verskillende alternatiewe
- Regstellende optrede: die maak van aanpassings/-veranderinge waar nodig (5 × 2) (10)

2.3 2.3.1

- Lynuitleg ('flow shop'): deurlopende produksie wat op 'n 24-uur-grondslag werk
- Stukwerk: produsering van produkte/dienste per werkstuk deur een diens klaar te maak voor 'n ander gedoen word
- Sellulêre produksie: kombinasie van beide die lyn- ('flow') en stukwerkproduksiestelsel (3 × 3) (9)

2.3.2 Lynuitleg ('Flow shop') (1)

[40]

VRAAG 3

3.1 3.1.1
- Plaas klante eerste
- Voortdurende verbetering
- Geen defekte nie
- Opleiding en ontwikkeling (4)

3.1.2
- Gehaltebeheer: vind produkte en dienste wat nie aan gehaltestandaarde voldoen nie
- Gehalteversekering: verseker dat die produk/diens nie laer as FM se standaarde is nie (2 × 3) (6)

3.1.3
- Stel duidelike doelwitte: Stel doelwitte gebaseer op die besigheid se visie, etos en doel.
- Besit sterk leierskap: Stel die doelwitte en gee leiding.
- Stel doeltreffende stelsels en strukture in: Lei werknemers op om dinge goed te doen en enige leemte te vul sodra dit geïdentifiseer word.
- Doen gereelde evaluering en implementering van regstellende maatreëls: Reël vergaderings om vordering te bespreek en na te gaan of strukture is waar dit moet wees. (4 × 2) (8)

3.1.4
- Konsentreer op klante
- Leierskap
- Betrokkenheid by mense
- Prosesbenadering
- Stelselmatige benadering tot bestuur
- Voortdurende verbetering
- Feitelike benadering tot besluitneming
- Wedersydse voordelige verhoudings met insethouers

(Enige 6 × 1) (6)

3.2
- Beskikbaarheid van toerusting: persentasie tyd wat toerusting beskikbaar vir gebruik is
- Werkverrigting van toerusting: spoed waarteen masjien in werking, werk
- Produkgehalte: totale aantal eenhede van goedere geproduseer as 'n persentasie van die totaal geproduseer (3 × 3) (9)

3.3 3.3.1
- Korttermynplan: behaalbaar binne 'n kort tydperk – 'n week, 'n maand tot ses maande
- Mediumtermynplan: behaalbaar in die voorsienbare toekoms – 'n jaar tot drie jaar
- Langtermynplanne: behaalbaar oor 'n lang tydperk – drie tot vyf jaar (3 × 2) (6)

3.3.2
- Kort termyn – skep handelsmerke wat die statuur van ons wese vertroetel, verbeter en herstel
- Medium termyn – open vervaarigingsreg in Gauteng en Mosambiek
- Lang termyn – ontwikkel eie grimeringsreeks (3 × 2) (6)

[45]

VRAAG 4

4.1 4.1.1

- Produktiwiteit is die doeltreffendheid waarmee insette van kapitaal en arbeid gebruik word.
- Produktiwiteit is die hoeveelheid uitsette geproduseer vergeleke met die hoeveelheid hulpbronne wat in die produksie gebruik is. (Enige 1 × 2) (2)

4.1.2

- Versnel ekonomiese ontwikkeling
- Verbeter die gehalte van die lewe van mense
- Dra by tot die vooruitgang van alle Suid-Afrikaners

(Enige 2 × 2) (4)

4.1.3

- Effektiwiteit – om die regte dinge te doen
- Doeltreffendheid – om dinge op die regte manier te doen
- Benutting – optimale gebruik van menslike en fisiese hulpbronne
- Uitskakeling van alle vorme van vermorsing – hulpbronne gebruik (Enige 3 × 2) (6)

4.2 4.2.1

- Opbrengs op belegging is 'n meting van geld wat deur 'n belegging gegenereer is. 'n Verhoogde opbrengs op belegging dui op 'n verdienstelike belegging vir finansiële insethouers.
- Opbrengs op bates is 'n meting van hoeveel inkomste uit die bates wat 'n organisasie besit, verkry is. 'n Hoë opbrengs op bates is 'n aanduiding dat bates doeltreffend gebruik word om inkomste te verdien.
- Opbrengs op ekwiteite is 'n meting van hoe inkomste uit die bates wat 'n organisasie besit, verkry word. 'n Hoë opbrengs op ekwiteite toon dat die organisasie aandeelhouers se geld goed belê. (3 × 3) (9)

4.2.2

- Stel gesondheidsprogramme vir werknemers in vir gereelde evaluering.
- Bied opleidings- en ontwikkelingsprogramme aan werknemers.
- Bied erkenning aan werknemers vir goeie prestasie – belonings, bonusse, aansporings.
- Doen opnames onder werknemers oor tevredenheid, en hanteer faktore wat tot ongelukkigheid by klante lei.
- Verskaf belonings en akkreditering aan werknemers.
- Stel werknemers bloot aan goeie werkstoestande.

(Enige 5 × 2) (10)

Kopiereg voorbehou

4.3
- Doelwitte van bedryfsbeplanning: Definieer en beskryf die doelwitte van die bedryfsplan.
- Geïdentifiseerde risiko's: Definieer die gebeure wat met die geïdentifiseerde risiko's verband hou, met ander woorde, wat kan gebeur.
- Waarskynlikheid en impak: Beskryf die risiko's wat waarskynlikheid betref; hoe waarskynlik sal dit gebeur, hoe sleg sal dit wees as dit gebeur.
- Mitigering en gebeurlikheidplan: Beskryf die beheeraktiwiteite wat ingestel is om die geïdentifiseerde risiko's te verminder – hoe kan die waarskynlikheid verlaag word en met hoeveel, asook hoe kan die uitwerking verminder word en met hoeveel.
- Vermindering van en blootstelling aan risiko: Beskryf die vermindering van risiko's weens mitigering en gebeurlikheidsplanne, en beskryf en evalueer die blootstelling aan die risiko. (5 × 2) (10)

4.4
- Stel jou voor.
- Verduidelik die doel van die aanbieding.
- Som die aanbieding op.
- Moenie voor die skyfies staan nie.
- Moenie te vinnig praat nie.
- Moenie van 'n bladsy aflees nie.
- Behou altyd oogkontak.
- Gee die gehoor 'n geleentheid om vrae te vra. (Enige 4 × 1) (4)

[45]

TOTAAL AFDELING B: 130
GROOTTOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou